

< sida1 > Catechismi Predikan

Apostelen Paulus skrifver i sitt bref till Thimotheus uti 1: Cap och 13 v. Jag, som tillförene var en försmädare och en förföljare och en våldsverkare[;] Men mig är barm[-]härthighet vederfaren[.] Ty jag hafve Thet gjort ovetande i Otro.

Apostelen talar här om sitt förra Oomvända tillstånd, då han hatade och förföljde de christna, denna synd kunde han alldrig glöm[-]ma, ty han < sida2 > bekänner på ett annat ställe, att han icke var värdig, att förestå ApostlaEmbetet, emedan han hade förföljt Guds Församling. Här åter bekänner han, att han gjort det ovetande, i Otro. Han vis[s]te således icke den tiden, när han hatade och förföljde de christna, han vis[s]te icke, att det var en stor synd. Haraf [häraf] kan hvar och en lära sig, hurudeles Menniskan kan begå en stor synd, utan att veta det. Om nu detta kunde hända Paulus, som var Upfostrad i Fariseernas Schola, hvarest den förnämsta lärdomen gick derpå ut, att utty[-]da Guds ord < sida3 > Efter Skriften, så att hvar och en skulle förstå, Guds vilja, så kan det väl hända Ännu, att Mången af Oförstånd begår samma synd, som Pau[-]lus begick före sin omvändelse: det kan hända, säger jag, att Mången oomvänd hyser ett dödeligt hat till de Christna, utan att sjelf veta det. Judarne vis[s]te icke att de hyste ett dödeligt hat till Frälsaren, utan de trodde sig hand[-]la efter Samvetet, när de anklagade honom inför Pontius Pilatus: Så trodde äfven Paulus att han gjorde Gudi en tienst dermed, att han förföljde de < sida4 > christna, men först efteråt kände han, Att det var en grufvelig synd: Hvem vet, om icke Mån[-]gen Oomvänd äfven nu hatar den lefvande christendomen, och anser den för svärmeri eller vidskepelse; ty icke skulle Paulus hafva förföljt de christna, om han hade kunnat föreställa sig, Att de Christna voro Guds barn; Men djefvulen hade inbillat honom att de Christna voro svärmare och villoandar, som ville förstöra den rena Judiska läran, hvaruti Paulus var Upfostrad. Hade Paulus vetat att Christendomen var af Gud: så hade han vis[s]t icke hatat eller förföljt de < sida5 > Christna: men djefvulen hade gjort honom så förblindad, att [han] icke kunde begripa, huru de skriftlärde och Fariseer, hade med Menniskostadgar, och Förnufts visdom, skämt bort den Religion, eller den Gudstienst, som Moses på Guds befallning hade föreskrifvit Judarne: Ty nog var äfven den lära, som Moses predikade, lika god, som den rena Evangeliska läran, Men den Mosaiska Läran var den tiden bortskämd och bort[-]blandad genom Men[-]nisko stadgar; så att Moses sjelf, hade < sida6 > icke kunnat igenkän[-]na sin egen Lära, om han hade varit ibland Judarne på Christi tid. Paulus hade uti de Fariseers Schola lärt sig att uttyda bibeln på samma sätt, som de Fariseer och Skriftlärde Uttydde den heliga Skrift. derföre kunde han icke komma öfverens med de christne, som Uttyd[d]e Bibeln på helt annat sätt: och emedan han dessutom hade den Öfvertygel[-]sen, att hans Tro var den rätta, så kunde han icke annat än hata de christna < sida7 > som han tyckte vara svärmare och kättare och affällingar ifrån den rena Evangeliska läran: det var således en andelig förblindelse, och ett andeligt hat, som han hyste till de Christna, och derföre måste han förfölja dem: Men efter sin Omvändelse till Christendomen kände han, att detta var den gru[-]fligaste synd, som han hade begått. Här se vi nu ett Exempel, huru < sida8 > förskräckligt Djef[-]vulen kan förblinda menniskan: då en sådan skriftlörd

Man, som Paulus kunde betrakta Christendomen, som ett ohyggligt Svärmeri: Men Paulus var icke den enda, som uti sitt oom[-]vända tillstånd, betraktade Christendomen, som ett Ohyggligt svärme[-]ri. både Judar och hedningar hafva uti alla < sida9 > tider betraktat den lefvande Christendomen, som ett ohy[-]ggligt svärmeri; De Christna kallades för kättare, svärmare och affälling[-]gar; De betraktades som affällingar från den rena Judiska Läran, och skulle derföre Utrotas Med Eld och Svärd. Hedningarne sade att Christendomen var ett Ohyggligt Svarmeri [[Svärmeri](#)]; de sades vara besatta af Onda Andar. De Christnas < sida10 > syner och Uppen[-]bareelser, var det största bevis på deras galenskap. Alldrig har Djefvulen blifvit så förbittrad på Någon Menniska, som han blef förbittrad på de christna. Derföre måste han Upreta Kejsare och Konungar emot de christna, De christna skulle plikta med sin djerfhet, att de vågade fördöma alla Hedningar, Och hvilken < sida11 > hade gifvit dem lof att fördöma hederligt folk till afgrunden: det var en förskräck[-]lig Andelig högfärd, som regerade dem, när de kunde understå sig Att anse sig sjelfva för Guds barn, och fördöma hedningarne.

Samma Andeliga hat Uppenbarade sig i Påfvedömet När den Guds man[-]nen Luther började fördöma Påfvedömet. Påfven ville bränna < sida12 > opp Luther lefvande; Men Kejsaren ville icke bryta sin Ed, och derföre slapp Luther undan Med lifvet. Men nu äro Påfvens anhängare och Luthers anhängare goda vänner. Nu kan en Turk och en hedning, En Lutheran och en Jude, en Påfve och en ryss sitta till[-]sammans vid ett bord: Turken, hedningen, Lutheranen och Juden < sida13 > Påfven och Ryssen kunna nu dricka tillsammans, och Spela kort med hvarandra, och ingendera frågar den Andra: hvad har du för Tro? de äro nu Allesammans bröder, i kortleken och brennvinsglaset. Ingendera fördömer den Andra, [[ingende\[-\]ra fördömer den Andra,](#) > [upprepning](#)] ingendera säger till den andra: Du har en orätt Tro, med en sådan Tro kan du icke blifva salig, och detta brödraskap betraktas nu < sida14 > som ett bevis på kärlek och fördragsamhet[.] Men jag tror, att denna liknöjdhet är ett bevis på Andelig död. Ty nu gör det de Christna lika, hvad för en Tro Turken och hedningen har; det är endast några få Missionärer, som störa Samvetsfriden bland Hedningarne. Men skulle någon understå sig, att störa Samvetsfriden ibland dem som äro döpte < sida15 > till Christendomen[,] då skulle man få höra; Kättare, svärmare, Läsare, pietist o.s.v. Der ser man nu, huru Saulus betedde sig emot de christna, huru Påfven betedde sig emot Luther, och huru nu[-]tidens äkta lutheraner bete sig emot omvända Christna: de blifva Allesamman förbittrade, om Någon skulle understå sig, Att störa Samvets friden eller om Någon skulle < sida16 > någon draga i tvifvels[-]mål, huru vida den Christendom, som nu predikas i Lutherska Kyrkan är den rena Evangeliska läran. Ty lika som Saulus före sin Omvändelse förföljde de Christ< sida17 >na, emedan de hade affallit ifrån den rena Mosaiska Läran[,] så kunna äfven nu[-]tidens Äkta Lutheraner förfölja Alla rätta christna, emedan Djefvulen har inbillat dem, att dessa såkal[-]lade Läsare och Pietister äro svärmare och villo Andar, emedan de störa Samvetsfri[-]den: så kunde äfven hedningarne säga till de christna: hvem har gifvit Er lof, at[t] predika och störa Sam[m]vetsfriden i vårt land. vet ni inte, at[t] < sida18 > vår Tro är lika god som Er Tro, och vår lära är lika saliggöran[-]de, som är [[er](#)] lära? Turken kan säga det samma om någon

Catechismi Predikan 1851 eller senare

Christen skulle understå [s]ig, att [s]källa på Hund Turken, och säga: Du bör omvända dig till Christendom; Annars blir du evigt olycksalig. Da [Då] skulle Hund Turken genast svara: vet hut Du <sida19> Christna hund; hvem har gifvit dig lof, att skälla på hederligt folk? <sida20> vet Du inte, att Turkens Tro är lika saliggörande som, den christna Tron? Och om en Lutheran skulle komma in i Påfvedömet och säga: Ni bör Omvända er ifrån det Pafviska [Påfviska] mörkret; Ni kan icke bli Salig, med den Tron, som Påfven har pluggat i Er: då skulle Påfvens anhängare [anhängare] genast köra Lutheranen <sida21> ut på dörren och säga: vet hut Kättare, Svärmare och affälling [affälling] ifrån den rena Evangeliska läran <sida22> vet Du inte, Att den Tro, som Påfven bekänner, är Äldre, än den Tro, som Storkättaren Luther bekände. Nu äro likväl alla Christna så beskalliga [beskedliga?] att de icke säga ett ord åt Hundturken, om Christendomen, Utan de låta Turken fara i frid till Helvetet. Lika så äro de <sida23> äkta Lutheranerna i Påfvedömet så beskedliga, att [de] icke störa Någon Menniskas Samvets frid i Påfvedömet. Och det ser nästan så ut, som skulle det göra den christ[-]na Verlden lika, hvad Tro hvar och en har: ty Turken och hedningen kunna nu vara supbröder med en, som låssas vara Christen.

Men så var det icke i begynnelsen, da [då] Christendomen <sida24> började predikas för [för] allom Kreaturen[.] Paulus var före sin Omvändelse arg på de christna, han hata[de] dem af hjertans grund, Men efter sin Omvändelse blef han den ifrigaste att omvända andra till samma saliggörande Tro; och så gjorde äfven Luther när han fick Öppna Ögon, han började göra Prose[-]lyter till sin Lära: han ville att alla skulle hafva samma tro som han. <sida25> Men nu får ingen försöka Att omvänd[-]da Andra till den sanna och lefvande Christendomen. Ty hvar och en, som Öpnar sin Mun för Att tala i Ande[-]liga ting, han blir genast utkörd, eme[-]dan han stör Samvetsfriden. Allra minst bry de äkta Lutheranerna sig om, att omvända Andra till sin Tro. Det ser nästan så ut, som skulle Påfven nu för tiden vara den ifrigaste, att pre<sida26>dika sin lära, och omvända Lutheranerna till Påfvedö[-]met. Och i det hela synes det göra Lutheranerna lika, hvad Tro och lära [lära] de bekänna, bara de få hafva Samvets friden, så låta de nog Påfven och hans anhän[-]gare fara i frid till Helvetet.

Nu är det likväl frågan, om en chri[-]sten bör låta sina Medmenniskor fara i frid till Helvetet. Det tyckes icke hafva varit <sida27> ändamålet med Christi hittkomst [hitkomst] till Verlden, att Alla Menniskor skulle få fara i frid till Helvetet; tvärt om bad han sina Lärjungar gå ut i hela verlden och predika eller lära Allt folk; Men nu tidens Christna påstå, att detta budet icke angå Andra än Presterna, och Pres[-]terna å sin sida tycka icke om, att Någon Annan pre[-]dikar, än den som är vigd till Prest. <sida28> Men nog ser hvar och en, som har fått Ogonen [Ögonen] öppnade, huru litet en Prest kan ut[-]rätta uti en stor församling: det skulle vis[s]t behövas hundrade Prester i hvar församling, Om Alla Menniskor skulle bli lärda eller rätt undervisade i christendomen. Men först och främst är det ett otacksamt arbete att lära hedningarne; emedan Alla hedningar <sida29> vilja behålla sam[-]vetsfriden, och sin gamla Tro, för det andra vill icke mången vara som en hund i församlingen, och skälla på hederligt folk. Ty Alla Tur[-]kar och hedningar

skulle blifva förbittrade på en sådan Christen hund, som ger sig till att hålla hundskall i Församlingen; Detta är just ett bevis på Djefvulens Magt i Menniskan Att han, icke kan tåla Något sådant <sid30> hundskall som Apostelen Pau[-]lus höll ibland Hedningarne. Ju[-]darna ville rifva sönder honom emedan han ville Omvända hedningarne till Christendomen. Och hedningarne ville rifva sönder honom, emedan han ville omvända dem till christendomen[.] Således Måste hvar och en, som vill Omvända Judar och hedningar till Christendomen <sid31> blifva hatad och förföljd, Eme[-]dan Djefvulen icke kan tåla, att Någon kom[-]mer och stör hans Samvetsfrid.

Nog Mins Djefvulen ganska väl, att han har varit en Engel; Men nu vill han icke erkänna, Att han är en Djefvul, och derföre vill han påstå, att Gud icke har Någon rättighet, Att fördöma en så he[-]derlig, rättskaffens och ärlig man. Han menar, att Gud är Orättvis som fördömer honom. <sid32> derföre försöker han med All magt Att bevara sina underhafvande från affall, från den lära som han anser vara den rätta läran, och om Någon understår sig, Att förleda hans underhafvande till affall, från den gamla Tro, som han bekänner: då blir han bister, Men Om en Christen faller af ifrån sin christendom: då blir han innerligen glad och säger: se sådana äro de christna: de äro ingenting bättre än jag. Och Om en af Frälsarens Apostlar hän[-]ger sig, så menar Djefvulen <sid33> att de andra äro lika stora skrymtare som Judas. Vis[s]t har Djefvulen en stor magt i verlden, och det ser nästan så ut, som skulle Djefvulen och hans anhang få en stor glädje af de Christnas fall. Men vi böra likväl hoppas, att de få christna, som annu [ännu] finnas qvar Mätte blifva beståndande i sanningen, sedan de öfriga, som började vandra pa [på] den smala vägen vände om igen till Djefvulens rike, emedan det blef dem för tungt och svårt, att bära Frälsarens kors. <sid34> De tyckte, att vägen ifrån Jerusalem till Golgatha, vardt för lång. Simon Kyre[-]neus: tröttna icke på vägen. Maria Magda[-]lena: gråt icke Öfver Frälsaren, utan gråt öfver dig sjelf och dina barn. Maria Jesu Moder! Se din Son. Den Lärjungen som Jesus älskade, skal[I] trösta dig på din Ålderdom. Och Du Thomas, som icke tror, att Herren är Upstånden ifrån den döda Trons graf. Vill Du sticka dina Svarta fingrar i Spikhålen; vill <sid35> [<vill> upprepning] Du sticka handen i sidan, innan Du tror? Och I sörjande Lärjungar, huru länge viljen I hålla Eder inom lykta dörrar för Judarnes rädslo skull. Det fanns väl ibland Eder en förrädare, som gick bort och hängde sig, när han såg, huru det gick med Frälsaren: När Samvetet vaknade, Måste han bekänna för Presterna, Att han hade förrådt Oskyldigt blod: Men det var för sent. så torde det äfven gå med andra bröder och systrar som Judas ännu har i lifvet, Att Samvetet slulligen [slutligen] vaknar <sid36> men då hjälper ingen syndabekännelse mer: Ångren kommer för sent. Och Judas måste jämte sina ännu lefvande Bröder och systrar få en ända med förskräckelse. Skåder skåder Nu här Alle huru svårt det är att blifva omvänd och pånyttfödd, När judas, Upskjuter sin bättring till dess det blir för sent, att bedja Frälsaren om förlåtelse. Amen!